

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irások közlemények különben özv. Kirchnerné ölyvetli és rendelő irodájában (az Andrássy-szuter és iskola-utca sarkán levő Radics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi július 15-én.

28. szám.

Versecz 1894. július hó 14-én.

A középkor hagyományai rendeket és osztályokat állapítottak meg az emberek között, melyeket az idők szabadelvű fejlődése elsöpört. A legújabb korban pedig maga a társadalom állított elő speciális osztályt, mely rengeteg sok tagot számlál, folyton erősödik, ezerfelé oszlik meg; mint veszedelmes raj lepi el a városokat s él és uralkodik, az emberek gyöngeségeiből merítvén a tápanyagot.

Ez a házalók osztálya.

Megkímélnénk magunkat attól, hogy a társadalom ezen utálatos szöcskéivel foglalkozunk, ha nem tapasztalnánk, hogy mily nagy anyagi és erkölcsi károkat okoznak a közönségnek.

Igy azonban kötelességünknek tartjuk lapunk főhelyén felszólalni ellenük s felhívni városunk polgárait, hogy a házalók ellen minden erejükkel védjék meg magukat.

Alig van olyan nap, a mikor a jóhiszemű emberek kikerülhetik azt a szerencsétlenséget, hogy békés hajlékukba házalók be nem tolazkodnak. Egyik részletivekkel kedveskedik, melyek nagy nyereséget ígérnek, másik életünket akarja biztosítani, s még meg is pirongat bennünket, hogy azt eddig elhanyagoltuk, a harmadik csekély részletfizetésre füzetekben megjelenő olvasmányo-

kat ajánl, melyekhez ingyen ráadásul igen érdekes képeket s más egyebeket helyez kilátásba, a negyedik a legelső bécsi ruházalon képviselője, a ki csekély összegekben letörleszhető áron utolsó divat szerinti öltözékeket ajánl.

Ezek a házalók osztályának még a tekintélyesebb elemét képezik. Vannak ezeken kívül számosan, kik könyöradományokat gyűjtenek saját magok által kiállított és megpecsételt könyveken, vagy „felhívják a címet,” hogy adakozzék s biztatóul a nagy urias hajlongások között átnyújtott gyűjtő-iven forintokat jegyeznek be, nehogy a t. czim krajezárok találjon nekik adni, mert ők nem koldusok.

Száz és százféle alakban és czélből rontanak be házukba a házalók, s ha van közöttünk olyan bátor lelkű polgár, ki megtagadja követeléseiket, az ilyent fenyegető tekintettel mérik végig s szidalmak közt csapják rá az ajtót.

A modern társadalom teremtette e helyzetet. A házalás ma már oly veszedelmet képez, mely ellen erős vérttel kell küzdenünk. A társadalom elzüllött tagjai, kik dologhoz nem szoktak, ma már nem alázattal lépnek eléünk, hogy könyörüljünk rajtuk, hanem ívekkel; s a helyett, hogy krajezárokkal megelégednének, forintokat követelnek tőlünk. Az ipar és kereskedelem te-

rén nincs meg mindenütt a solidság; rongyos portékákkal csalják a közönséget, messés olcsó áron kínálnak haszontalan cikkeket, erkölesrontó hitvány könyvek ajánlásával s a sok ingyen ráadással lépnek bennünket.

S bár a házalók oly mézes-mázos szavakkal kínálják áruikat s oly ügyesen használják fel gyöngeségeinket, hogy akaratunk ellenére is lépnek akadunk: valljuk meg hogy sokszor magunkat okolhatjuk, ha megcsalnak bennünket az idegenek.

Hazánk írói hiába hívnak fel bennünket a magyar irodalom pártolására. Az irodalmi becsesél bíró olvasmányokat nem veszszük meg, hanem ha idegen házalók erkölesrontó, s hitvány férczműveket ajánlanak, azokat megveszszük, mert csábit bennünket a sok cifra ígérlet, mit ingyen kapunk.

Hazai biztosító-társulatok helyben lakó s ismert ügynökeinél nem biztosítunk, hanem ha csavargó idegen ügynökök körülvesznek bennünket, azokban megbizunk.

Helybeli kereskedőktől, iparosoktól nem vásárolunk, hanem sokat mutató és semmit sem érő cikkeket idegenektől megveszünk.

A magunk szegényeinek nyomorán nem segítünk, de országot-világot bejáró csavargókat istápoljuk.

Kidobjuk pénzünket haszontalan cikkekkért, drágán fizetjük idegeneknek a ros-

Tárca.

Versecz-Kubini-vasut

A „Délvidék” eredeti tárczája.

Írta: Kecskeméthy Béla.

Mi az a vasut, definiálni feleslegesnek tartom; ki ne lenne ma tisztában azzal, mi fontos közlekedési eszköz rejlik benne. — Nem lesznek azonban tárgytalan, ha elmondok a „Délvidék” olvasó közönsége nem műszaki részének egyet mást egy vasut létesítésének feltételeiről midőn a közelben most épülő új vasutról kívánok mintegy refelálni.

Ha valaki egy vasut létesítésének szükségességét látja s úgy győződött meg, hogy annak kiépítése lehetetlenségekbe nem utkozik, a kereskedelmi miniszteriumhoz czimzett folyamodványával, melyben korulírja a tervezett pálya irányát, mely községek érintésével kívánja vezetni, — előmunkálati engedélyt nyerhet.

Az előmunkálati engedély akár egyes személyeknek akár társulatoknak megadatik, ha engedélyt kérőnek személyére nézve, sem maganjogi, sem köztekintetekre nézve nehézségek nem forognak fen.

Az előmunkálati engedély folyamodonak azonban csupán arra ad jogot, hogy a tervezett vaspálya létesítésére szolgáló terveket a saját költségén elkészítheti. — A vaspálya enge-

délyezésére előjogot, vagy valamely kizárólagos jogosítványt nem ad.

A nyomjelzést és tervek elkészítését mérnökök végezik, minek megtörténte és a miniszteriumhoz való felterjesztése után elrendeltetik a „műszaki bejárás”. — A műszaki bejárást mérnök tartja meg, ki is a vonalat a tervező mérnökkel bejárja s a pálya vezetése iránt észrevételeit meg teszi. Most ezen észrevételek figyelembe vétele mellett a tervek ismét a miniszteriumhoz kerülnek s a csatolandó folyamodványra elrendeltetik a „közigazgatási bejárás”.

A közigazgatási vagy politikai bejárás, mely a kereskedelemügyi miniszterium kiküldött tagjainak vezérlete mellett, a közöshadügyminiszterium, az illető törvényhatóságok és az összes érdekelték közbejöttével a vonalat ugyancsak a helyszínen bejárja. A közlekedés, közbiztoság, a vasut forgalom és üzlet tekintetéből szükséges építkezési intézkedéseket megállapítja.

Ezen megállapodásokról felvett jegyzőkönyvek képezik azután alapját az „engedélyezési tárgyalásnak” mely alkalomra kikell már mutatni, hogy a vaspálya mennyire szolgál majd a közérdek javára, hogy a vállalatához mily összeg szükséges, hogy e töke mi módon lesz beszerezve és megtalálja e a vasut varható jovedelmében kamatait stb. — Ez alkalommal a kereskedelmi miniszteriumnak jogában áll a körülményekhez képest az építési engedélyért folyamodóktól biztosíték tételt, a társulatoktól

pedig annak kimutatását hogy a vállalatra nézve elegendő pénzalap biztosított.

Mi mindenhez van kötve egy vasut építés, itt fel nem sorolható mind az, a helyett végig vezetem tehát önököt az épülő pálya vonalán.

A versecz-kubini vasut hiányát és szükségességét talán régebben is érezték már az érdekelték, de a volt osztrák vasutak államosítása előtt nem igen lehetett arról szó, mig 1891-ben végre Ngs. Ürményi Bernáth cs. és kir kamarás és Versecz város országos képviselője többek támogatása mellett concessiot kérve és nyerve ime annyira vitte az ügyet hogy a pálya épülőben van.

Az előmunkalatokat teljesítő szakember Márkus Ágoston budapesti mérnök volt Az ő belátása szerint a technikai és minden egyéb érdek szemmel tartása mellett vezették ott a pálya, a hol épül, és ő volt az, ki a vasut létesítéséhez szükséges kellekeket össze hozta

A vonal hossza 84 kmrt tesz ki s mire a Dunapatra ér 51-szer változtat irányt, hol jobbra, hol balra tér el az egyenestől, a szerint, a mint a terep előnyösebb részein bujkálva a legrövidebb utat megtalálta.

A pályaszín 110 esetben török meg a vízszintesebből emelkedésekbe vagy esésekbe való változásainál.

A Versecz-Pancsovai országutat 4-szer, -Kubin-Pancsovai ország útát pedig egyszer metszi keresztül — Ezeken és az egyéb vició

szat, s a mi itthon jó van, azt nem vesz-
szük észre, attól elfordulunk.

S mikor már bele vittek abba a „jó
üzletbe“ bennünket a házalók, kiknek üt-
hetjük akár bottal is a nyomát, és restel-
kedve valljuk be magunknak, hogy az a
ruha, mit a bécsi világhírű szabó czég uta-
zója háromszoros árért a nyakunkba varrt,
haszontalan rongy, a melynél harmadrész
áron sokkal különbet csinálthattunk volna
itthon; mikor belátni kénytelenítettünk,
hogy az a biztosító ügynök behizelgő be-
szédjével bele vitt bennünket egy biztosítá-
sba, szédelő volt, s oly biztosító-társu-
latba léptünk be, mely fontos perel ben-
nünket akkor is, ha rendesen fizetünk; mi-
kor megtudjuk, hogy az a könyváruló, hit-
vány fércműveket tukmált reánk, melyek-
nek árából bőven kitelt volna hazánk ki-
tűnő íróinak több kötetre terjedő munkája:
akkor boszankodunk, s óhajtozunk, hogy
miért is engedték megcsalni magunkat.
Csakhogy e boszankodással és sohajtozás-
sal a szenvedett kárt vissza nem téríthet-
jük, a csavargó házalókat utól nem érhet-
jük s általok magunkat nem kártalanít-
hatjuk.

S még az a baj, hogy az ilyen csa-
vargók egyszer megcsaltak bennünket, ta-
lán elviselhető is volna, ha beteljesedni en-
gednök rajtuk a közmondást, hogy: „sa-
ját kárán tanul a magyar!“ de a házalók
folyton szaporodó száma, fájdalom! azt bi-
zonyítja, hogy a szenvedett károkat elfeled-
jük s képesek vagyunk többször is felülni
a csalóknak.

Ez már a nagy baj; ezt kell magunk-
ról levétközni s erős pajzsos felcsereálni,
hogy a mikor idegen házalók, ügynökök

nális és mezei úton 98 drb útátjáró lesz léte-
sitve, azonkívül még 2 aljáró és a pálya jobb
vagy bal oldalán vezetett párhuzamos út szol-
gál az okozott kocsiközlekedési akadályok
helyreállítására.

A vizek átbocsátására pedig 65 drb kis-
sebb nagyobb átereszt és hid épül.

A kiindulás és végponti helyeken kívül
9 közbeeső állomás és egy megálló hely létesít-
tetik, — ezek szolgálnak majdan a személy és
áru vagy szállítmány felvétele és leadására.

Az építést Polacsek M. budapesti mérnök
és építési vállalkozó megbízásából Munk és Lu-
kacsik főmérnökök, Hirschler, Ficsk, Kalver,
Szarvas Strasser, Csermak és Köhler szakasz
mérnökök vezetik, kiknek felügyelőik, munka
vezetők és más egyének segédkeznek az ország
minden részéből össze sereglett munkások fog-
lalkoztatása és ellenőrzése körül.

A központi iroda és kézi pénztár Károly-
falván van elhelyezve hol Tolnai vállalati pénz-
tárnok osztogatja a ropogós bankókat.

A magy. kir. államvasutak részéről Ha-
csek mérnök úr van megbízva a felügyelettel.
— Külön iroda fáradozik a különféle felmerülő
jogügyletek bebonyolításával és a földbevéltás-
sal melynek feje Dr. Polacsek Károly budapesti
ügyvéd, kinek megbízásából ezidőszerezt az
elfoglalt területek kártalanítását Kiss ügyvédjel-
ölt teljesíti. A vasut céljaira elfoglalt terület
körülbelül 350 kat. holdat tesz ki.

Létezik még ezeken kívül egy iroda, mely
az építéstől elkülönítve a kisajátítási területeket
méri fel, azokról pontos térképet készít, elha-
tarolja a vasut birtokát s megállapítja a kár-
talanítási területek nagyságát stb.

Most pedig uraim, induljunk!

Tessék beszálni!

Vlajkovác,
Ulma,
Nikolincze,
Károlyfalva,
Alibunár

reánk nyitják az ajtót, teljes erővel kiuta-
sithassuk őket. Legyünk már egyszer erő-
sek, legyünk óvatosak; ne szorjuk ki ros-
z portékáért idegeneknek a pénzünket, sze-
rezzük be szükségleteinket itthon a közter-
heket velünk együtt viselő polgártársaink-
tól, Támogassuk egymást, hogy mindnyá-
jan boldogulhassunk!

Napi hírek.

Eljegyzés. Szörényi Gyula magyar kir.
járásbírószágon tehetséges aljegyzője a mult
napokban fehértemplomban jegyet váltott
Kremling tekintélyes kereskedő kedves és
művelt leányával Krisztina kisasszonnyal.
Áldás és béke kísérjék a szép frigyét.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Héjja
Mihály fehértemplomi kir. törvényszéki aljegy-
zőt az oraviczabányai kir. járásbírószághoz jegy-
zővé nevezte ki.

Seemayer János kir. tanácsos polgármester
négy heti szabadságidejét tegnap kezdte meg.
A polgármestert Weifert Károly főjegyző hely-
ettesíti.

Választók. A röviden ezelőtt összeállított
lista szerint Versecz szab. kir. városnak 2233
választója van.

Városunk közigazgatási bizottsága tegnap
tartotta meg rendes havi közgyűlését, mely al-
kalommal a szokásos havi és félévi jelentések
olvasattak fel. A tanfelügyelői jelentésből fel-
említi a következő érdekes adatokat. Tan-
köteles van Verseczen 3752. Mindennapi: 2513,
ismétlő: 1239. Ezek közül mindennapi 1342
fiú, ismétlő 913; — 1171 leány mindennapi és
326 ismétlő. — Tényleg iskolába jár min-
dennapi 2513, ismétlő 1239. Népokta-
tási tanintézet van Verseczen 11 községi jel-
legű elemi 4; — polgári 1, ovoda 1: — feleke-
zeti jellegű elemi 2, magán jellegű elemi 2, pol-
gári 1. — Tanítók összes száma 09 rendes 2
segéd, összesen 61. tanító.

A helybéli tűzoltók zászlószentelésök év-
fordulója alkalmából, harsogó zeneszó mellett
vonultak a rom. kath. templom elé, hol cse-
des misét hallgattak. A mise után díszmenetet
rendezve Seemayer Viktorin zászlóanya ablaka
alatt, vonultak be laktanyájokba. — Este, a
nagy nap öröme, a városkert vendéglőjének
helyiségeiben sikerült összejövetelt rendeztek.

Petrovoszelló,
Mramorak — Deliblat,
Bavaniste.
Kubin felé!

Azaz hogy! . . . nem, nem, csak gya-
logszerrel menjünk, többet latunk, no meg osz-
tán mert vonatok még nem közlekednek. . . .

Az állomásokon és pálya nevezetesebb
pontjain meg meg pihenve becses figyelmüket
az épülő vasút érdekességei iránt ha ébren
tartanom sikerül, nem lessz az út oly unalmas
mint a milyen hosszú.

Versecz állomáson a Bázias felé eső első
örháznál agazunk el s egy nagy körívvel jobbra
kanyarodva Paulis és Retisova községek hatá-
rain át Vlajkovácznak tartunk, itt már levannak
fektetve a sinek is, a műtárgyak készen állnak
s lévén itt a pálya sablon szerű, mint a melyet
eleget láttunk, mar is 7¹/₂ kilométernél «Vlaj-
kovecz állomás»-on vagyunk.

Az állomás Vlajkovecz község bal oldalán
és Retisova közt fekszik.

A fennálló szabványok szerinti II. osztá-
lyu minőségben épített felvételi emeletes ház
raktarak, mellék épületek kutak ect. már mind
tető alatt állnak.

Vlajkoveczet elhagyva és át gázolva a
község alatti mocsáron ismét jobbra kanyaro-
dunk s egy hosszú egyenessel az ország utat is
átvágva Ulma község jobb oldalára jutunk és
12 kilométernél elérjük „Ulma állomást“.

Ulma állomást ugyanazon arányban és
minőségben látjuk mint az előbit.

Az یداig már lerakott sinek a töltésen
csak a pusztá földön fekvő talpfákra vannak
helyezve, kavics vagy homoknak még nyomát
sem látni. A már készen lévő úton járó vona-
tok talpfakat és sineket szállítanak előre, e ki-
hordott anyagot folytatólag rakják tovább to-
vább. — A kavicsozás későbbben történik, és
pedig aként; hogy a lerakott sineket felemelik
és a szükséges 30 cmtrnyi kavicsot alarakják.
Most balra kanyarodva Ulma felett meg

**A verseczi és fehértemplomi főiskolai hall-
gatók** f. évi Julius hó 26-án az alakuló félben
lévő „Versecz-Fehértemplomi kör“ javára zenei
előadásokkal és szavalattal egybekötött tancz-
vigalmat rendeznek a városkerti vendéglő he-
lyiségeiben. A főiskolai hallgatók minden tö-
rekvése oda irányul, hogy mindenkinek élvezet-
et nyujtsanak és remélik, hogy az anyagi si-
ker elérésében a verseczi intelligens közönség
támogatni fogja őket fáradozásukban, mert a
fent nevezett kör célja leendő szegényebb sorsú
főiskolai hallgatóknak tanulmányaik folytatására
egy erkölcsi mint anyagi támogatás nyujtani.

Tiszti multság az „Ördökökben“. F. hó
7-én. szombaton délután igen kedélyes kis tár-
saság verte fel az ördögárok „borzalmas csend-
jét“. „Mars fia s talán joggal mondhatjuk leányai,
menekültek“ (hony soit . . .) ki a zoldbe, a friss
levegőre. — No de az szörnyen csalódik, ki
arra a gondolatra vetemednék, hogy talán Rikli
dr hívei szaporodtak! Mind egészséges ember
volt ott, mind jókedvű magyar gyerek, a ki
talán már azért sem lenne „fikliker“, mert ott
„vizben utaznak“. Volt ott fenn minden a
mit csak egy „ördög árokba“ fel lehet varaz-
solni. Tűzijáték, tüzes táviró, örömtűz a hegyen,
lampionok, tombola s „még eddig nem látott“
társasjáték, és a mi a legfőbb az ilyen „vesze-
delmes helyen, szép asszony és leány Pharao
olajbarna arczu utódai ugyancsak huzták a talp
alá valót s nem hiszem, hogy e magas hely
nevének legmagasabb hordozója „Pluto“ ő fel-
sége nem perdült volna tánczra, hogy ellen-
tudott volna állni a csábnak! Legjavában rak-
ták talan a Kállai kettőt, midőn sísteregve,
pattogva felszál az első raketa, asszonysikoly,
czigányzene mellett. Azután a második, harma-
dik s még isten tudja hány! — Igen vig han-
gulatban maradt a társaság együtt a késő éj-
jeli órákig, midőn lampionokkal felfegyverkezve
neki indultunk a „sötét éjszakának“. A magas
gondviselés minden nagyobb baleset nélkül le-
vezetett egész a Milleker szállóig. Erre nagy sze-
rencsére, hogy ép kézláb leértünk csak nem
mehtünk szárazon haza? Folytattuk a reg-
geli órákig, czigányzene mellett, jó bor mellett
Tosztokban sem volt hiány. Jelen voltak, az
egész helyben allomásozó honvéd tisztikar, élük-
ön a parancsnokkal. (Itt különösen megemlí-
tendők Mayer Pál és Pap Ferencz főhadnagyok,
az ő buzgalkodásuknak tulajdonítható az iga-
zán szép siker.) A polgárok közül megjelent
rudnai Nikolics Sándor főispán ő méltósága,
továbbá Kormos Béla közigyűző, Trucza Dóme
bíró, Perjessy Lajos főrealiskolai tanár és még
számos előkelőség. Az asszonyok közül a „Mars“-

közelítjük az ország útát majd ismét jobbra térve
Nikolinczére igyekszünk hol a község jobb olda-
lán 19 klmtrnél elérjük „Temes Miklós viz-
állomást“ (Nikolincze).

Mint előbbiek, úgy ez is már készen áll s
amazoktól csak annyiban tér el, hogy itt a moz-
donyok vízzel való ellátására vizállomási kutak,
vizdaru és ejectort találunk.

Az állomás után balra kanyarodva Ká-
rolyfalvához közeledünk a község jobb oldalán
lévő szőlők szejlein haladva átvágjuk Károlyfal-
vának a rétre vezető marhahajtó útját. Itt a
pálya felett hanem alatta hagyott hely t.
i. ezen ut átván hidalva, mely hid egyszersmint
vizevezetésre is szolgál, chez közel 23 klmtrnél
mar „Károlyfalva“ állomáson vagyunk Károly-
falván az állomás szépészeti szempontból aként
van elhelyezve hogy a személyfelvételre szol-
gáló emeletes épület közepe a Schiller utca
tengelyére esik s így egész frontja benéz a
község közepére. Ez a Károlyfalviak kérésére
történt kik is készek voltak e célból az egész
állomás helyén lévő téglagödröket saját költsé-
gükön a pálya nivójára feltölteni.

Károlyfalva felett átvágjuk az ország útát
s annak baloldalán az alibunári szőlőknek for-
dulva átmegyünk Temes-ből Torontálmegyébe
és felkapaszkodunk az alibunári fensikra. És
folytatnánk útunkat tovább, de itt megszakad
előttünk az eddig kész pálya, „Veliki Dolj“-hoz
értünk.

Ez egy vizmosta völgy mely 250 mtr szé-
les, és 25 mtrnyi mélységgel tatong előttünk.

Szinte hihetetlen hogy a vasut ezen ké-
resztül vigyen! . . . Eleinte egy 200 mtr hosszú
vas szerkezetű hiddal tervezetett e kis terep
differenciának kiegyenlítése de a végleges ter-
vek szerint az egész völgy földel lessz kitöltve.
Csupán egy hét méter nyílású boltozott átereszt
jön alá a kocsik és vizek átbocsátására.

(Vége következik.)

néken kívül ott voltak Kormosné, Tóthné, Halászné Cziukné és Truczané urnők. A virágokat képviselték: Pascu Irén és Cziuk Olga kisasszonyok.

A délvidéki szini szövetkezet szubv. színházait az 1894-95. idényre újlag Füredi Karoly nyerte el és pedig minden pályázat mellőzésével. Füredi tarsulatát az igényeknek megfelelően újra szervezte. Primadonnául Baeska Julesát nyerte meg, Könyves J., Hobéczy Ilonát, Nagy Katiczát és a vidék több első rendű tagját is szerződtette.

A Lobe-Braun féle színtársulat folytatja előadásait, zengzetes német nyelven, meglehetősen gyéren látogatott nézőtér mellett. Nem tartozunk az úgynevezett „türelmetlenek“ közé, azonban mégis örömmel constataljuk, hogy a nagyobbára szerb és német ajkú lakossága városunknak sokkal inkább vonzódik a magyar Thalia felé. A társulatnak vannak jó erői, itt-ott jó alakításokat is látunk. A nők közül megemlítendő Burga Gusti és Burga Fanny kisasszonyok, különösen az utóbbi egyes darabokban tiszta csengő hangjával elég élvezhető dalokat hallatott. A férfi tagok közül kitűnik Rémay Karoly és Scholz Rezső. Rémay jobb darabokhoz méltó virtuozitással kreal, míg Scholz mint komikus a burleszkokban teljesen otthonos. A mi az előadott darabokat illeti, — sajnálattal kell megjegyeznünk — roppant vasárnapi publikumnak valók. Egytől-egyik bohozat! — Az azokban előforduló túlvastag komikum, felhalmozott fonakság, és igen elkoptott u. n. „nevetséges situációk“, sehogysem elégíthetik ki a színházba járó német polgártársak műízlését.

Ezredéves kiállítás. Az ezredéves kiállítás temesmegyei mezőgazdasági helyi bizottsága Molnar Viktor főispán elnöke alatt ülést tartott, örvendetes tudomásul vette, hogy a délvidéki földművelők gazdasági egyesülete is részt kíván venni a nagy nemzeti mű előmozdítása körüli munkalátokban és a felajánlott közreműködést örömmel elfogadta. A lemondott Kralitz Béla helyére Szathmáry Lajost választották meg a vingai kiállítási bizottság elnökének. — Az orczyfalvi kiállítási bizottság elnökének Faragó István helyére Oláh Dezső kalácsai uradalmi tisztartó választották meg. — Az ülés legkiválóbb tárgya a részletes mukodési program megállapítása volt. A bizottság változatlanul elfogadta a Jeszenszky Béla előadó által kidolgozott tervet, mely a mezőgazdaság minden ágára kiterjed. E tervet szerint Temes megye, Temesváros és Versecz városok kollektív gyűjtéménnyel vesznek részt a mezőgazdasági kiállításban. A bizottság segélyezni fogja a teljesen vagyontalan kiállítókat. A felmerülő költségek mintegy 10 ezer forint tesznek ki, a melynek fedezetére névze a bizottság azon kérelmet intézi Temes vármegye közönségéhez, hogy 16.000 frtot a milleniumi pótdado-alapból és 4000 forintot egyéb alapokból adni méltóztassék; a temesmegyei gazdasági egyesület pedig megkeresetik, hogy 20 0 frttal járuljon hozzá a költségekhez.

A Délmagyarországi tanító-egylet közgyűlése. A nemzet igazi napszamosai. Délmagyarország derék tanítói f. hó 9-én kezdték meg tanácskozásukat Oraviczán. A közgyűlésen való részvételre mintegy 400-an jelentkeztek. A fardhatlan rendező bizottság, kiknek tagjai között számos nem-tanító is van, valamennyit pontosan elhelyezte az előre kijelölt szállásokra. Nagy fejtörésükbe kerül azonban most azoknak az elhelyezése, kik egy vagy más ok miatt előre nem jelentették be részvételüket, mert híjában, Oravicza, bár vendégszeretőleg fogadja otthonában a tanúgy napszamosait, — mint provinciális városba, alig képes hevenyészve nagyobb szamu testületet befogadni. A vidékről jövő tanítókat a pályaháznál Oravicza nagyszamu intelligenciája és a rendező bizottság elén Kruesz róm kath. főesperes fogadta és udvozolta mire Schenk egyleti elnök válaszolt. A délutáni órákat apróbb kirándulásokra használták fel. Némelyek a közelfekvő furdót, mások a köölaj finomított látogattak meg. Délután 4 és fél órakor volt a választmányi ülés, mely a közgyűlés programját állapította meg. A közgyűlés legérdekesebb tárgyat Szentgyörgyi Lajos felolvasása képezte. Valamennyi tetele elfogadtatik és a további teendő: a motívumok gyűjtésével a fehértemplomi kör bizatik meg, mely időről-időre jelentést tesz a közgyűlésnek. Elnök azután felolvassa Eötvös Lorand miniszter viszont udvözetét. Következett a pénztári jelentés. Ezt Ertl főpénztáros tette meg. Helyesléssel elfogadtatik s Kauf-

mann indítványára a pénztárosnak buzgó munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak. Ezután tárgyalattott az egyleti közlöny ügye Schenk elnök tüzetesen fejtegeti azon eszközöket, melyeket úgy ő, mint a választmány helyeseknek s kivihetőeknek tart a lap érdekében. Felkéri Reiter titkár, hogy a lapbizottság munkalátait előterjessze. A jelentést tudomásul veszik ugyan, de az egyleti közlöny kiadását tekintettel az egylet pénzügyi viszonyaira, jobb időkre elhalasztják. Addig is az egylet közlönye a Temesvárott megjelenő „Délmagyarországi Közlöny“ című politikai napilap lesz, melyet az egyesület tagjai fél aron fogják kapni. Az alapszabályok módosításának ügyét áteszik a főkegyeltekhez tárgyalás végett. A jövő évi költségvetés tervezetét elfogadták. Elnök indítványára a helyi bizottságnak, a lövész-egyletnek, a helybeli előjáráságnak, a tanfelügyelőknak és a sajtónak a közgyűlés köszönetet szavaz. Ezután elnök unnepeles csendben a közgyűlést bezarja.

Temesmegyei tanítók Hódmezővásárhelyen. A 6 héti tartó magyar nyelvű tanfolyamra a temesmegyei nemzeti tanítók már megérkeztek Hódmezővásárhelyre. A tanfolyam igazgatójának Peres Sándor ovónökepezdei igazgató volt kiszemelve, de tekintettel megrongált egészségére, nem fogadhatta el a megbizást és helyette Halmi János főgymnasiumi tanár lett az igazgató. A város közönsége a tanítókat a legelőzékenyebben fogadta és tiszteletükre a népkertben bankettet rendezett, a melyen a város előkelősége jelent meg. Az első felköszöntőt Baksa Lajos Dr. polgármester mondotta s a megérkezett tanítókat a város nevében udvözölte. Utána Tergina Gyula kir. tanfelügyelő állott fel és nála megszokott ékesszólással buzdította az ideérkezett tanítókat, hogy iparkodjanak zengzetes nyelvünket elsajátítani és ne csak magyarul érző, hanem magyar nyelven is beszélő és tanító polgárai legyenek hazánkban. Endrey Gyula Dr. országgyűlési képviselő szintén a magyar nyelv elsajátítására kérte a tanítókat. A szíves fogadtatást egy tanító köszönte meg. Az egybegyűlt társaság a késő esti órákban azon biztos reménnyel tavozott, hogy a város lakossága meg fogja és meg tudja nyerni a nemzeti-ségi tanítókat, a magyar állameszmének.

A mi gyomrunk. Verseczen 1894. évi január 1-étől június hó végéig: 534 szarvasmarha, 847 borjú, 2697 disznó, 480 birka és 13.927 bárány öletett le.

Idegenek forgalma. A helybeli bejelentő hivatal január 1-étől július 1-ig a következő forgalmat jelzi: a jó hinevű Milleker szállóban 1740, Alexandrovicsnál 1437, az Internationalban 281, Adler szállójában 46, Páris vendéglőben 94, Vendéglő a naphoz 46, a városi korházban 111, összesen tehát 4396 idegen fordult meg ez idő alatt városunkban. önkénytelen vendégek a járasbírósnál 34 voltak. Helybeliek és cselédek 9609-et jelentettek be, távozők ellenben 4284. Azonkívül 8533 utasítást adott a fent nevezett hivatal részint más hivataloknak részint magánosoknak.

Velicsek Ágoston volt nagy szemlái jegyző, egyidőben városi tanácsost, a verseczi „Riklibrunn“ igazgató tulajdonosát, a nagy „Naturartzt“-ot a fehértemplomi kir. törvényszék hamis eskü és csalás büntette miatt 2 évi börtönrre ítélte. Vadlott, valamint a kir. ügyész ség is fellebbezett az ítélet ellen.

Leugrott a robogó vonatról. Zsivin István verseczi lakosnak a mult csütörtökön Dettan volt dolga, a nagy melegben azonban elszundított a vasuti kocsiiban s csak akkor ébredt fel, midőn a vonat Verseczet elhagyva Podporány felé járt. Zsivin uram, nem sokat gondolkodott, hanem a gyorsan haladó vonatról leugrott s ez alkalommal életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Betörés. Gries L. kereskedő városkert utcai házába péntekre viradora az ablakon keresztül valami jó madár betört és 133 frt értékű arany órát és lánczot lapott el. Hasonlóképen megraboltak M-e járasbírósi hivatalnokot is. Ott is az ablakon mászott be a tolvaj, s onnan is órát emelt el.

Vakmerő rabló gyilkosság. Vélázító kegyetlenséggel gyilkoltak meg a mult napokban Vranýy községben fényes nappal reggel 8 órakor a falu leggazdagabb emberét a hatvankét éves Avram Jount, ki pénzkölcsönök adásával foglalkozott s uzsoras hírében is allott. — Négy, öt eddig ismeretlen férfi hatolt be reggel a házba s a gazdát lecsalták a pinczébe, ott eddig üttették míg eszméletét elvesztette, s ekkor erősen megkötözték, száját felpeczkelték. A pinczéből a konyhába mentek a betörők s a gazda 90 éves öreg anyját összekötözték,

száját barbar módon annyira betömték, hogy az arcz izmait is széttépték, s a szegény öreg telerakták téglákkal, úgy, hogy mozdulni sem tudott. Ekkor a lakás feldulásához fogtak. Keresték a pénz és kötvényeket, de eleintén semmit sem találtak. Ekkor ismét a pinczébe mentek s borzasztó kínzással csikarták ki a gazdától, hogy adósleveleit irományait és pénzt hol tartja. A megkínzott ember végre bevallotta, hogy azok a padláson vannak egy pléh dobozban elrejtve. A rablók ekkor az irományokat elégették, a pénzt körülbelül 1000 frt két takarékpénztári könyvet (mintegy 1200 forint) magukkal vittek. Mielőtt eltávoztak volna a szegény gazdát agyonverték, több mint 30 ütés és szuras látszik megkínzott testén. Mint-hogy a falu népe és a család többi tagjai a mezőn dolgoztak, a rabló gyilkosságot csak este fedezték fel. A fehértemplomi kir. ügyészség részéről Dr. Perjéssy Mihály azonnal kirándult a helyszínére s a csendőrség s a később megérkezett központi vizsgáló bíróval a nyomozatot megejtette s eddig már több gyanusított egyént tartoztatott le.

Az I forintosok bevonása. A nagyreményű diák fiu hazaérkezvén, bemutatja kedves atyjának bizonyítványát. Az apa névze a bizonyítványt, mondja: kettős, hármas, csupa kettős és hármas! Te gyerek, hat hol maradtak az egyesek? A fiu ártatlanul mosolyogva felelé: Papa te ugy látszik nem olvasod az újságot. Nem tudod, hogy az állam bevonta az egyeseket?

A budapesti állami ipariskolába (VIII. ker. Népszínház utca 8. sz.) a beiratások szeptember hó 1. napjától 5 ik tartanak. Az intézetbe rendes tanulókat felvétetnek azok a 15. évet betöltött ifjak, a) kik a polgári iskola, gymnasium vagy realiskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, amelyek az ipariskola első, évfolyamának fő tantárgyait képezik, ezek: a magyar nyelv-tan, számtan és algebra, mértan és mértani rajz. b) iparossegédek és mindazok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanusítanak. c) Rendkívüli tanulókat felvétetnek egyes szakosztályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályzatu bizonyítványuk van, továbbá, kik a megkivántató ismeretüket kellően igazolják. Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparagban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt szakosztalya van u. m. az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fém-vasipari s a faipari szakosztály. A beiratási díj 2 frt. a tandíj félvekenként 10 frt. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország.“ Zenemű folyóirat — mely félelvi fennállása óta változatos gazdag tartalma s mesés olcsóságánál fogva máris teljes mértékben hódítá meg a magyar zeneközönséget, most julius elsejével hogy önnálló — nagyobb szabásu darabokat is felvehessen műsorába s azt még változatosabba tegye — havonta 2-szer jelenik meg, de a kétszeresnél még 2 oldalal több — így 10 oldal szemütaralalommal. Egy negyedévben így az eddigi 52 oldal zene-rész helyette 60 oldalt hoz 1 forint előfizetési árért, remek szép köyomatu cím boritékban. A méltán nagy elterjedtségre érdemes vállalat 26-ik száma hozza Hubert Gyula „Minél szebben“ népdalát, Waldteufel „Déli báb“ keringőjét — Carmichael „Ragyogi reám estessillagom!“ remek dalát és Yvon „A cigány arája“ divatos polka mazurját. Egyes füzet ara 20 kr. A szép lap megérdemli, hogy egy zongoráról se hiányozzék, s ajánljuk is minden zenekedvelőnek azt megszerezni.

Vasuti menetrend. Fehértemplomról érkeznek: 5.21 reggel, 1.02 délben és 6.10 este, Temesvár felé indul 5.26 reggel, 1.07 délben 6.35 este. Temesvárról érkeznek: 7.45 reggel, 2.08 délben és 10.09 este. Fehértemplom felé indul: 7.54 reggel, 2.12 délben, 10.17 este. Nagybecskerekéről érkeznek: 12.49 délben, 5.31 délután 5.10 reggel. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.25 délután, 7.10 este.

Szerkesztői levelezés.

F—k. Sajnalatunkra nagyon későn érkezett. K. L. Kubin. Szívélyes udvözet. Mikor is lesz az a híres Náci nap?!

Előjegyzés szőlőoltványokra!

A Nagyméltóságú földmivvelésügyi m. kir. miniszterium ellenőrzése alatt álló országos szőlő oltvány telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságnak szőlő oltvány szükségletét a kívántató fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosíthassa, az **1895-ik év tavaszán készitendő** szőlő oltványokra, már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. augusztus hó 15.

Az előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint **teljes mennyiségben** fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés mondja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alólirt igazgatóság.

Országos szőlő oltvány telep részvénytársaság
Arad-Barackán.

Ménes, u. p Györök Arad megye.

2156. sz. — 1894

Hirdetmény.

Az 1894. évre megállapított tőkekamat és járadék adó, kivetési lajstrom a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság 49167/XI. 1894 számú körrendeletével leküldetvén, az 883. évi 44. t. sz. 16. §-a értelmében folyó évi Julius hó 16-tól Julius hó 24-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető adó kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a mult évben megróva voltak a lajstrom kitételől számított 15 nap alatt — azon adózók

pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovatnak meg, az adókönyvec-kéikbe történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alólirt városi adóhivatalnál annal bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal **Verseczen**, 1894. évi július hó 12-én.

Bodry Mihály,

tanácsnok mint városi adóhivatali főnök.

4179. sz. tkv. 1894.

Hirdetmény.

Versecz thjf. város közigazgatási bizottságának 157/894. sz. határozata folytán **Versecz** város összesen körülbelül 60 kilométer hosszú és 300 holdnyi területű törvényhatósági községének felvételi és törzskönyvelési munkálataira **folyó évi augusztus hó 25-én délelőtti 10 órakor** a városi mérnöki hivatal helyiségében versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy kellően bélyegezett és 5% biztosítékkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a fentebb kitűzött határidőig a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be.

Az ajánlatban tisztán és minden kételyt kizáró módon számokkal és betűkkel kiteendő azon átlagos egységár melyért az ajánlatlevő a városi törvényhatósági közutak egy kilométer hosszú szakasza kitűzésének felvételét és törzskönyvének elkészítését elvállalni hajlandó

Ezen vállalatra vonatkozó többi adatok, valamint a részletes feltételek és szerződési minta Versecz város mérnöki hivatalában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Verseczen, 1894. évi június hó 30-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

1930. sz. — tkig 1894.

Árlejtési hirdetmény.

Temesvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának ^{20.217 ajk./1616 kbjk./}892 szám alatti határozatával Deliblat községében egy ártézi kutnak furása engedélyeztetvén, — felhivatnak mindazok kik az ártézi kut furását, — mely kut legalább 200 méter mélységig és 102 m. m. belső átmérőjű csövekkel leszen ellátandó, — elvállalni óhajtnak, — miszerint erre nézve írásbeli ajánlataikat ez év július hó 16-ik napjáig a midőn az árlejtés Deliblat községégházánál megtartatni fog Deliblat község előjáróságánál nyujtsák be, avagy a kut furása tekintetében szóbelileg leendő tárgyalása céljából ugyan csak a fenti határ időben személyesen jelenjenek meg, ahol a hivatalos órák alatt az árlejtési feltételek is megtekinthetők s bővebb felvilágosítás is szolgáltatik.

Deliblaton, 1894. évi július hó 2-án.

Popovits P.,
jegyző.

Ivacskovits J.,
bíró.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévként örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bedő-zsölös valamennyi köszvény, esz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetve hozva. Ezen tinktura már **25 év óta**, mint **legmegbízhatóbb** háziszser általánosan kedvelt és emeltozva már további ajánlata nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” vedjegyre ügyelendő, nehogy utáztatot adjanak, mert csak a vörös Horgonyyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárúhoz: Richter gyógyszerárú „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legujabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirdlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote” és „Délvidék” szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.